

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์พึงตระหนักเพื่อเป็นการตอบแทนคุณความดีของประชาชนที่มีส่วนร่วมช่วยเหลือราชการแผ่นดิน สมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้กับบุคคลเหล่านี้ เพื่อเป็นเกียรติประวัติและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมสืบไป ซึ่งหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ มีดังนี้

๑. บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๑.๑ มีความประพฤติดี

๑.๒ ไม่เคยต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๑.๓ ไม่เคยถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นการต้องส่งคืนเนื่องจากได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น

๒. การกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จำแนกออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จะต้องเป็นผลงานดีเด่น หรือเป็นแบบอย่างอันควรแก่การสรรเสริญ หรือเป็นการกระทำที่ฝ่าอันตราย หรือเสี่ยงภัยเพื่อปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือประเทศ

๒.๒ การกระทำความดีความชอบที่เกิดจากการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ จะต้องมิลักษณะและอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

ก. เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพื่อการศึกษา การศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ

ข. ทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นของผู้บริจาค หรือที่ผู้บริจาคมิสิทธิบริจาคได้ในนามของตนเอง

ค. ทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นทรัพย์สินที่ไม่เคยใช้เสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นมาแล้ว

ง. การบริจาคทรัพย์สินซึ่งถ้าจะซื้อขายกันจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน

จ. การบริจาคทรัพย์สินที่มีผู้ร่วมบริจาคหลายคน ให้แสดงรายละเอียดด้วยว่า ผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่าใด ในกรณีที่มีได้แสดงรายละเอียดดังกล่าว ให้ถือว่าผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่า ๆ กัน

ฉ. การบริจาคทรัพย์สินที่มีใช้เงิน ต้องมีหนังสือรับรองมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่บริจาคจากส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือนิติบุคคลที่รับบริจาค หากทรัพย์สินที่บริจาคเป็นที่ดินให้เจ้าพนักงานที่ดินออกหนังสือรับรองมูลค่าของที่ดินที่บริจาค ซึ่งเป็นราคา ณ ปีที่มีการโอนให้ราชการอย่างแท้จริง

ช. ทรัพย์สินที่บริจาคต้องไม่มีเงื่อนไขหรือภาระติดพันใดๆ

หากเป็นการบริจาคให้แก่หน่วยงานตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป ให้หน่วยงานที่ได้รับบริจาคมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

๓. จำนวนทรัพย์สินที่บริจาคแล้วจะเสนอขึ้นตราตามมูลค่าของทรัพย์สิน ดังนี้

บัญชีแสดงจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ที่	มูลค่าของทรัพย์สิน	เริ่มขอ ชั้นที่	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน	ชื่อย่อ	หมายเหตุ
๑	๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์	ร.ง.ภ.	- ได้แพรแถบย่อและ - เหรียญเครื่องราชฯ
๒	๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๖	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์	ร.ท.ภ.	
๓	๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๕	เบญจมติเรกคุณาภรณ์	บ.ภ.	- ได้ใบประกาศนียบัตร กำกับเครื่องราชฯ - ได้รับคุม, แพรแถบย่อ - เหรียญเครื่องราชฯ และ - ขอพระราชทานเพลิงศพ กรณีปกติได้
๔	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๔	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์	จ.ภ.	
๕	๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๓	ตติยดิเรกคุณาภรณ์	ต.ภ.	
๖	๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๒	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	ท.ภ.	
๗	๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๑	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์	ป.ภ.	

ลำดับที่ ๑ - ๖ ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย, ลำดับที่ ๗ ชั้นสายสะพาย

๔. หากผู้บริจาคเคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ดิเรกคุณาภรณ์มาก่อน และต่อมามีการบริจาคเพิ่มก็สามารถรวบรวมยอดเงินที่บริจาคเพื่อเสนอชั้นสูงในโอกาสต่อไปได้ (ต้องเป็นยอดเงินที่ไม่เคยนำไปใช้เสนอขอพระราชทานจนได้เครื่องราชอิสริยาภรณ์มาก่อน)